Non-governmental organisations in Ukraine offer a wide range of educational services in mediation and monopolise this field.

It was concluded that the ability to settle legal disputes requires a specialist to have deep knowledge and understanding of the fundamental principles of law and relevant legislation. Professionally trained and qualified mediators with legal education can participate in the resolution of legal disputes. The unique training of mediators in legal disputes must be based on higher legal education (not lower than a master's level).

It is proposed to ensure access to the mediator profession, similarly to obtaining the right to engage in advocacy. Using a single independent state qualification exam for a mediator is suggested based on a licensed educational service provider. According to the result of training and successful exam passing, a person should receive a certificate of the right to engage in mediation. It is proposed to create and use a single state register of certified mediators, administered either by territorial justice bodies or a single professional organisation that will unite all mediators of Ukraine and determine the profession's standards. Standardisation of training of mediators in Ukraine will provide an opportunity to ensure the quality of training of mediators in the interests of beneficiaries. Monitoring compliance and ensuring mediator training standards are necessary.

Keywords: *mediation, mediators, professional training, mediator qualification, standardisation of mediator training, mediator certification, mediator register*.

УДК 342.95
DOI: 10.31733/2078-3566-2022-2-101-107

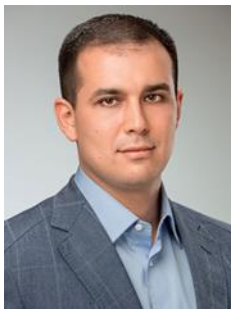

Каміль ПРИМАКОВ©
кандидат юридичних наук

Наталія БРАТІШКО©
студентка Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Досліджено зміст правового регулювання адміністративної відповідальності за проступки в галузі охорони здоров'я населення. Виокремлено специфічні ознаки, які є визначальними для характеристики адміністративної відповідальності за порушення в галузі охорони здоров'я населення і водночас такими, що вирізняють її серед інших різновидів юридичної відповідальності. Розкрито об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт та суб'єктивну сторону зазначеного правопорушення. Зазначено, що кожна людина має природне невід'ємне і непорушне право на охорону здоров'я. Суспільство і держава відповідальні перед сучасними і майбутніми поколіннями за рівень здоров'я і збереження генофонду народу України і саме тому вони повинні забезпечувати пріоритетність охорони здоров'я в діяльності держави, поліпшення умов праці, навчання, побуту і відпочинку населення, вирішення екологічних проблем, вдосконалення медичної допомоги і запровадження здорового способу життя. Виконано правовий аналіз щодо правопорушень в галузі охорони здоров'я населення і вказано, що складати протоколи про адміністративне правопорушення в цій сфері повинні особи, які зазначені в статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Наведено власні пропозиції щодо перспективи вдосконалення адміністративної відповідальності у сфері охорони здоров'я.

***Ключові слова*:** *адміністративна відповідальність, адміністративні правопорушення, охорона здоров'я населення, правове регулювання, Кодекс України про адміністративні правопорушення*.

© К. Примаков, 2021
ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-2349-8599
k_zpd@dduvs.in.ua

© Н. Братішко, 2021
jurf@dduvs.in.ua

Постановка проблеми. Відповідно до ст. 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвиткові лікувальних закладів усіх форм власності та дбає про розвиток фізичної культури та спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя [1].

Проте нині в країні загострюються проблеми, пов'язані з погіршенням рівня здоров'я населення, що створює безпосередню загрозу генофонду нації. Аналіз стану здоров'я населення України та діяльності закладів охорони здоров'я свідчить про незадовільну медико-демографічну ситуацію, низьку народжуваність, зростання смертності, скорочення середньої очікуваної тривалості життя, від'ємний природний приріст населення, а також зростання поширеності хвороб. Зростають захворюваність і смертність від раку у зв'язку з несприятливою екологічною ситуацією та значним постарінням населення. Кожна п'ята дитина народжується з відхиленнями в стані здоров'я.

Також треба зазначити, що суспільство впродовж усього періоду свого існування пережило не одну епідемію. Не є винятком і пандемія, що виникла внаслідок стрімкого поширення територією України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. З початку пандемії від COVID-19 у світі померло понад п'ять мільйонів людей, а у 2020 р. році показник смертності в Україні став найвищим за останні п'ять років. Причому смертність зростала не впродовж року, а в кілька місяців осені-зими, коли в країні був найбільший спалах пандемії.

З огляду на зазначені проблеми, на нашу думку, треба вдосконалити правове регулювання адміністративної відповідальності в галузі охорони здоров'я населення, адже національні інтереси потребують ефективних заходів запобігання захворюваності шляхом зміцнення здоров'я людей як найвищої соціальної цінності.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Серед робіт теоретичного спрямування щодо питання притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі охорони здоров'я населення варто відмітити праці Г. Грянки, В. Колпакова, О. Бандурки, В. Зуй, С. Ківалова, О. Червякової, О. Стрельченко, М. Співак, П. Битяка, Б. Логвиненкf, О. Рябченко тощо. Водночас в умовах реформування правоохоронних органів, проблеми здоров'я в діяльності поліцейського набули актуальності та важливості на сьогодні.

Метою статті є дослідження адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі охорони здоров'я населення.

Виклад основного матеріалу. Адміністративним правопорушенням у галузі охорони здоров'я населення є передбачена главою 5 КУпАП суспільно небезпечна, шкідлива, протиправна, винна (умисна або необережна) дія або бездіяльність, що посягає на здоров'я населення, суспільні відносини у сфері обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, встановлений порядок проходження медичного огляду чи медичного обстеження, встановлений порядок взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів, встановлений режим радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення, порядок заняття народною медициною (цілительством) тощо, за яку чинним законодавством встановлено адміністративну відповідальність.

Здоров'я – це стан повного фізичного, психічного й соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних вад. Як правова категорія та об'єкт адміністративного права здоров'я треба розуміти як конституційно визначену соціальну цінність, яка відображає стан належного нехворобливого функціонування органів та систем, організму людини загалом та відтворює фактичну можливість особи реалізовувати на практиці свої права.

Охорона здоров'я – це загальний обов'язок та одне з найважливіших завдань держави та суспільства й один із пріоритетних напрямів державної діяльності. Здоров'я населення та його охорона як невід'ємна компонента суспільного й державного життя є реальним і об'єктивним показником соціально-економічного, культурного розвитку та

цивілізованості суспільства й держави [2, с. 20].

Право на здоров'я є інклюзивним правом: воно поширюється не лише на вчасну і відповідну охорону здоров'я, а й на засадничі визначальні для здоров'я чинники (детермінанти), а саме: доступ до здорової питної води, адекватні санітарні умови, адекватне постачання здорової їжі, годування та житлові умови, здорові екологічні умови та здоровий стан робочого місця [3, с. 277].

Захист права на здоров'я населення України є одним із напрямів соціальної політики держави. Зважаючи на прагнення країни стати учасницею Європейського Союзу, необхідність узгодження національних норм у різних сферах, зокрема у сфері права на здоров'я фізичної особи, з європейськими нормами набуває все більшої актуальності. О. В. Сідей відмічає: «Європейський механізм захисту прав людини справедливо визначають єдиним ефективним в цій галузі. Основними суб'єктами європейської системи захисту права на здоров'я є Рада Європи та Європейський Союз. Важливу роль у цій сфері відіграють також Організація з безпеки і співробітництва в Європі та неурядові організації. Відповідно і європейські стандарти захисту права на здоров'я поділяють на стандарти РЄ та ЄС» [4, с. 72]. Треба зазначити, що реалізація на практиці положень Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права не вимагає членства держави-підписанта у Європейському Союзі, але такий курс варто оцінювати. Сам шлях до такої наддержавної інституції уже приносить позитивні результати, тому що узгодження нормативно-правової бази, організаційно-правових механізмів забезпечення на здоров'я вже можуть бути схвалені.

Щодо характеристики адміністративних правопорушень у сфері охорони здоров'я, то в чинному КУпАП відсутній розділ, який присвячено виключно охороні здоров'я. У главі 5 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення», як випливає із назви, зосереджено склади правопорушень законодавства як про працю, так і про охорону здоров'я.

Можна стверджувати, що поєднання 2 термінів – «охорони здоров'я» та «охорони праці» ускладнює праворозуміння в цілому та реалізацію провадження у відповідних категоріях справ. До того ж сфера охорони здоров'я, порівняно із галуззю охорони праці, є ширшою категорією та більш рекомендована для нормального та побутового застосування.

Зокрема, глава 5 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення» містить притягнення до адміністративної відповідальності за такі адміністративні правопорушення: порушення санітарних норм (ст. 42); виробництво, заготівля, реалізація сільськогосподарської продукції, що містить хімічні препарати понад гранично допустимі рівні концентрації (ст. 42-1); заготівля, переробка або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції (ст. 42-2); порушення встановленого порядку реалізації (відпуску) лікарських засобів (ст. 42-4); незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах (ст. 44); ухилення від медичного огляду чи медичного обстеження (ст. 44-1); порушення обмежень, встановлених для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної діяльності (ст. 44-2); порушення правил щодо карантину людей (ст. 44-3); ухилення від обстеження і профілактичного лікування осіб, хворих на венеричну хворобу (ст. 45); порушення встановленого порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів (ст. 45-1); умисне приховування джерела зараження венеричною хворобою (ст. 46); порушення вимог режиму радіаційної безпеки місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення (ст. 46-1); порушення встановлених законодавством вимог щодо заняття народною медициною (цілительством) (ст. 46-2).

Також у сфері охорони здоров'я можуть вчинятися й інші адміністративні проступки, передбачені главою 12 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності» – порушення вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів (ст. 166-22), 13 главою КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації»: введення в обіг або реалізації, яка не відповідає вимогам стандартів (ст. 167); виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил (ст. 168-1); випуск у продаж продукції з порушенням вимог щодо

медичних попереджень споживачів тютюнових виробів (ст. 168-2); недодержання стандартів при транспортуванні, зберіганні і використанні продукції (крім харчових продуктів) (ст. 170) та порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля (ст. 172-9-2) із глави 13-А КУпАП «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

Крім того, КУпАП містить такі адміністративні правопорушення, як: невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері контролю якості та безпеки лікарських засобів (ст. 188-10); невиконання постанов, розпоряджень, приписів, висновків, а так само інших законних посадових осіб органів державної санітарно-епідеміологічної служби (ст. 188-11) та невиконання законних вимог посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби та державної служби ветеринарної медицини (ст. 188-22) [5].

Усе це – проступки з формальним складом. Тобто обов'язковою ознакою є лише факт вчинення протиправного діяння (крім недодержання стандартів під час транспортування, зберігання і використання продукції (крім харчових продуктів) (ст. 170), коли для притягнення до адміністративної відповідальності обов'язкове настання шкідливих наслідків – зниження якості, псування або наднормативні втрати продукції (крім харчових продуктів)), тому кожне з перелічених діянь буде вважатися адміністративним правопорушенням відразу ж після його вчинення, незважаючи на те, чи настав протиправний результат від вчинення того чи іншого правопорушення і чи мав місце причинний зв'язок між діянням та цими результатами (наслідками) [6, с. 94–95].

Загальним (родовим) об'єктом цих правопорушень є здоров'я людини або групи людей чи навіть усього суспільства.

Наступним важливим елементом складу кожного з вказаних вище адміністративних правопорушень є його суб'єкт, тобто особа, яка здійснила проступок і до якої може бути застосовано адміністративне стягнення. Загальними ознаками суб'єкта аналізованих адміністративних проступків і адміністративної відповідальності за них слугує те, що суб'єктом обов'язково є фізична особа – людина, яка досягла 16-річного віку і яка є осудною на момент вчинення правопорушення, тобто розуміє (усвідомлює) протиправність своїх діянь і може керувати ними. Водночас низка вищезазначених статей КУпАП передбачають наявність і спеціального суб'єкта з притаманними лише йому ознаками [7, с. 257].

Останнім елементом складу розглянутих адміністративних правопорушень є їх суб'єктивна сторона, тобто вина – психічне ставлення суб'єкта до вчиненого ним правопорушення і до шкідливих наслідків, які настали чи могли б настати. Вина є необхідною умовою відповідальності. Якщо в діяннях особи не було встановлено вину, не можна говорити про суб'єктивну сторону, а отже, і про адміністративну відповідальність. Більшість із вказаних вище проступків можуть бути вчинені як умисно, так і з необережності. Однак у ст. 46 КУпАП «Умисне приховування джерела зараження венеричною хворобою» чітко вказано на умисний характер такого приховування.

За вчинення цих адміністративних правопорушень чинним кодексом передбачено застосування таких видів заходів адміністративної відповідальності, як: накладання штрафу, громадські роботи, конфіскація недоброякісної продукції та знарядь вчинення правопорушення і адміністративний арешт.

Підвідомчість справ про адміністративні проступки щодо органів внутрішніх справ (Національної поліції України) визначена ст. 222 КУпАП. Національна поліція України розглядає справи про адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення, передбачені ч. 1 ст. 44 КУпАП.

Складати протоколи про адміністративні правопорушення в розглядуваній сфері мають право особи, які зазначені в ст. 255 КУпАП [5].

Як окремий різновид можна виділити провадження у справах про адміністративні правопорушення, які посягають на охорону здоров'я населення. Під ним треба розуміти сукупність норм, що регулюють процесуальні й адміністративно-деліктні відносини у зазначеній сфері та забезпечують вирішення адміністративних справ, а також запобігання правопорушенням і злочинам. Це адміністративне провадження співвідноситься з провадженням у справах про адміністративні правопорушення як особливе й ціле.

Завданнями такого провадження відповідно до ст. 245 КУпАП є своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності [5].

Фактичною підставою для притягнення особи до адміністративної відповідальності є вчинення нею адміністративного правопорушення. У цьому аспекті В. Галунько пропонує розуміти під нею «встановлений чинним законодавством порядок втручальної діяльності суб'єктів публічного адміністрування, що полягає в точному неухильному дотриманні порядку розгляду справ щодо притягнення до відповідальності осіб, які вчинили адміністративні правопорушення» [8, с. 207].

Провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення містить такі стадії: порушення справи; підготовка та розгляд справи; ухвалення рішення про справі; оскарження ухваленого рішення та перегляд постанови у справі; виконання ухваленого рішення [9, с. 12].

Також треба виокремити, що великою проблемою в справах про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я є недостатні обсяги штрафних санкцій, які передбачені нормами статей КУпАП. Здебільшого вони не відповідають сучасним реаліям та не здатні бути ефективним інструментом державного примусу щодо правопорушників.

Отже, з вищенаведеного випливає, що КУпАП має низку недоліків. Для їх усунення треба виокремити окрему главу в КУпАП під назвою «Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення», у якій передбачити норми, що встановлюють відповідальність за правопорушення, об'єктом посягання яких є суспільні відносини у сфері охорони здоров'я населення. Також цей розділ треба доповнити новими нормами. Особливо важливими є норми, що встановлюють відповідальність за заняття медичною практикою, приватною фармацевтичною діяльністю поряд із народною медициною, що вже визначена в КУпАП, та за недостовірну рекламу медичних послуг.

Щодо визначення перспектив вдосконалення адміністративної відповідальності у сфері охорони здоров'я, треба зазначити такий факт. На сьогодні важко віднайти перспективні шляхи, тому що багато складників інститутів медичної сфери в країні потребують належного правового регулювання.

Стосовно цього З. Гладун акцентує увагу, що на сучасному етапі розвитку державності України роль і значення адміністративної відповідальності як необхідного інструменту здійснення державної політики у сфері охорони здоров'я населення суттєво зростає. Адже правові заходи цього виду відповідальності спрямовані на забезпечення законності й правопорядку у сфері адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Сфера охорони здоров'я за сучасних умов значно розширилася, відповідно розширилася сфера правового регулювання цих відносин. Свідченням цього є суттєве збільшення кількості актів законодавства, складів злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України, а також значне збільшення складів адміністративних правопорушень, включених до чинного КУпАП шляхом внесення відповідних доповнень [10, с. 78].

Треба зауважити, що автор вбачає вихід в ухваленні нового адміністративно-деліктного кодифікованого акта, який би дав змогу поліпшити регулювання у сфері охорони здоров'я, і ми з цим твердженням погоджуємося.

Цікавою є думку І. Сенюти, яка наголошує на доцільності ухвалення Медичного кодексу України, який би містив норми, що врегульовували б суспільні відносини у сфері надання медичної допомоги, а всі інші відносини у сфері охорони здоров'я регламентувалися іншими нормативно-правовими актами. На думку науковця, Кодекс повинен бути спрямований на детальне і всебічне регулювання цих суспільних відносин. Тому необхідно виключити або скоротити до мінімуму ті напрями медичної діяльності, які б не знайшли регулювання в цьому акті. Не є винятком ситуація, коли виникне потреба врегулювати деякі аспекти надання медичної допомоги в окремих законах, оскільки такий Кодекс повинен містити норми, що регулюють найбільш важливі й істотні питання організації та здійснення такої допомоги [11, с. 9].

Справді, концентрація найважливіших медичних норм у межах одного нормативно-правового акта є слушною, але досить складною з огляду на комплексну природу медичного права, яка заслуговує на системний науковий аналіз.

Висновки. Отже, підсумовуючи вищезазначене, варто закцентувати увагу на кількох моментах. По-перше, до ознак, що характеризують адміністративний проступок за порушення в галузі охорони здоров'я населення як фактичну підставу адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі охорони здоров'я населення, треба віднести найбільш характерні й істотні, притаманні будь-якому адміністративному проступку. По-друге, питання притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі охорони здоров'я населення становлять великий інтерес вчених-адміністративістів, тому що більшість науковців вбачає вдосконалення адміністративної відповідальності у сфері охорони здоров'я в ухваленні змін і доповнень до чинного КУпАП. Вважаємо такий напрям найбільш простим для впровадження в дію. Водночас вагомий пласт недоліків, що містить у собі КУпАП, об'єктивно свідчить про необхідність розроблення й ухвалення якісно нового адміністративно-деліктного джерела. Такий шлях є складнішим, проте він повною мірою надасть змогу враховувати сучасні інститути медичного права, представлені самостійним складником щодо адміністративних правопорушень у сфері охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.
2. Сенюта І. Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я : монограф. Львів : Астролябія. 2007. 224 с.
3. Головатий С. Про людські права : лекції. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА. 2016. 760 с.
4. Сідей О. В. Захист права на здоров'я на Європейському та національному рівнях. *Публічне право*. 2016. № 3. С. 72–76.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Дод. до № 51. Ст. 1122.
6. Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право). Київ : Юрінком Інтер, 2008. 256 с.
7. Колпаков В. К. Курс адміністративного права України. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 872 с.
8. Галунько В. В. Адміністративне право України. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2018. 446 с.
9. Співак М. В. Правове регулювання адміністративної відповідальності в галузі охорони здоров'я населення : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нац. акад внутр. справ. Київ, 2010. 16 с.
10. Гладун З. С. Проблеми адміністративної відповідальності у сфері охорони здоров'я та шляхи їх вирішення. *Вісник Львівського університету Серія: «Юридична»*. 2008. № 46. С. 72–80.
11. Любінець О. В., Сенюта І. Я. Медичний кодекс як основа в реформуванні охорони здоров'я України. *Український медичний часопис*. 2006. № 3 (53). V/VI. С. 5–10.

Надійшла до редакції 18.05.2022

References

1. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 28.06.1996. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2019. № 38. Art. 160. [in Ukr.].
2. Seniuta I. Ya. Medychne pravo: pravo liudyny na okhoronu zdorovia [Medical law: the human right to health] : monohrafiia. Lviv : Astroliabiia. 2007. 224 s. [in Ukr.].
3. Holovatyi, S. (2016) Pro liudski prava [About human rights] : lektsii. Kyiv : DUKh I LITERA. 760 p. [in Ukr.].
4. Sidei, O. V. ()2016Zakhyst prava na zdorovia na Yevropeiskomu ta natsionalnomu rivniakh [Protecting the right to health at European and national levels]. *Publichne pravo*. № 3, pp. 72–76. [in Ukr.].
5. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia vid 07.12.1984 [Code of Ukraine on Administrative Offenses of 07.12.1984]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR*. 1984. App. to № 51. Art. 1122. [in Ukr.].
6. Kolpakov, V. K. (2008) Administratyvna vidpovidalnist (administratyvno-deliktne pravo) [Administrative liability (administrative tort law)]. Kyiv : Yurinkom Inter, 256 p. [in Ukr.].
7. Kolpakov, V. K. (2013) Kurs administratyvnoho prava Ukrainy [Course of administrative law of Ukraine]. Kyiv : Yurinkom Inter, 872 p. [in Ukr.].
8. Halunko, V. V. (2018) Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine].

Kherson : «OLDI-PLIuS». 446 p. [in Ukr.].

9. Spivak, M. V. (2010) Pravove rehuliuvannia administratyvnoi vidpovidalnosti v haluzi okhorony zdorovia naselennia [Legal regulation of administrative liability in the field of public health] : avtoref. dys. … kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Nats. akad vnutr. sprav Ukrainy. Kyiv, 16 p. [in Ukr.].

10. Hladun, Z. S. (2008) Problemy administratyvnoi vidpovidalnosti u sferi okhorony zdorovia ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of administrative responsibility in the field of health care and ways to solve them]. *Visnyk Lvivskoho universytetu Seriia: «Iurydychna».* № 46, pp. 72–80. [in Ukr.].

11. Liubinets, O. V., Seniuta I. Ya. (2006) Medychnyi kodeks yak osnova v reformuvanni okhorony zdorovia Ukrainy [Medical Code as a basis for health care reform in Ukraine]. *Ukrainskyi medychnyi chasopys*. № 3 (53). V/VI, pp. 5–10. [in Ukr.].

ABSTRACT

Kamil Prymakov, Nataliya Bratishko. Administrative responsibility for offense in the field of population healthcare. The article examines the content of legal regulation of administrative liability for misdemeanors in the field of public health. The specific features that is decisive for the characterization of administrative liability for violations in the field of public health and at the same time that distinguish it from other types of legal liability. The object, the objective side, the subject and the subjective side of the specified offence have been revealed.

It has been stated that everyone has a natural inalienable and inviolable right to health care. Society and the state are responsible to present and future generations for the level of health and preservation of the gene pool of the people of Ukraine and that is why they must ensure the priority of health care in the state, improving working conditions, education, life and recreation, solving environmental problems, improving medical care and introducing a healthy lifestyle. Legal analysis on offenses in the field of health care of the population and it is stated that the persons who are referred to in Article 255 of the Code of Ukraine of Administrative Offenses have to draw protocols on administrative offenses in this area. Authors' proposals on the prospects of improving administrative responsibility in the health care have been presented. The authors, like the majority of scientists, see one of the ways to improve administrative responsibility in the field of health care in the adoption of changes and additions to the current Code of Ukraine of Administrative Offenses.

The significant layer of shortcomings contained in the Code of Administrative Offenses objectively indicates the need to develop and adopt a qualitatively new administrative-delict source. Such a path is more difficult, but it will fully allow to take into account the modern institutions of medical law, represented by an independent component regarding administrative offenses in the field of health care.

***Keywords*:** *administrative responsibility, administrative offenses, public health, legal regulation, Code of Ukraine on Administrative Offenses*.